УДК 338.48:351.85.072
Устимова В.О.[1], Цвілий С.М.[2]
[1] студ. гр. ГФз-213сп НУ «Запорізька політехніка»
[2] канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ НА РІВНІ РЕГІОНУ КРАЇНИ

Устимова В.О., Цвілий С.М.

Публічне управління у забезпеченні розвитку індустрії туризму на рівні регіону країни виступає важливим інституційним механізмом формування конкурентоспроможного туристичного середовища, яке здатне генерувати соціально-економічні вигоди для територіальних громад і суб'єктів бізнесу. У сучасних умовах децентралізації, зростання ролі місцевого самоврядування та активізації міжрегіональної конкуренції туризм розглядається як один із перспективних напрямів диверсифікації економіки регіону, стимулювання інвестиційної активності та підвищення зайнятості населення. Ефективність публічного управління у туризмі є здатністю органів влади формувати сприятливе інституційне середовище, координувати діяльність різних стейкхолдерів та забезпечувати стратегічне планування розвитку галузі [1].

На регіональному рівні публічне управління розвитком туризму передбачає розроблення та реалізацію комплексних програм, спрямованих на раціональне використання туристично-рекреаційного потенціалу територій.

Важливим завданням є ідентифікація ключових ресурсів, зокрема природних ландшафтів, культурно-історичної спадщини, подієвих та гастрономічних можливостей, що можуть стати базою формування унікальних туристичних продуктів. У цьому контексті органи регіональної влади повинні здійснювати функції стратегічного координатора, сприяти розвитку туристичної інфраструктури, забезпечувати підтримку підприємницьких ініціатив та стимулювати інноваційну діяльність у сфері туризму.

Важливим аспектом публічного управління є формування ефективної нормативно-правової бази, що регулює функціонування туристичного ринку на регіональному рівні. Чітке визначення правил ведення туристичного бізнесу, створення прозорих процедур отримання дозволів, сертифікаційних документів, ліцензій сприяє зростанню інвестиційної привабливості певних територій. Одночасно необхідним є запровадження механізмів контролю за дотриманням стандартів якості туристичних послуг і безпеки туристів, що формує довіру споживачів і позитивний імідж регіону. Суттєву роль відіграє інфраструктурна політика. Модернізація транспортної доступності, розвиток засобів розміщення, туристично-інформаційних центрів, рекреаційних зон та об'єктів дозвілля створює передумови для збільшення туристичних потоків і підвищення тривалості перебування туристів у регіоні. Публічне управління має передбачати залучення державних і приватних інвестицій, реалізацію проєктів державно-приватного партнерства і підтримку кластерних ініціатив.

Ефективність публічного управління у туристичній сфері залежить від рівня міжсекторальної взаємодії. Співпраця органів влади з представниками бізнесу, громадськими організаціями, науковими установами та місцевими громадами сприяє формуванню збалансованих управлінських рішень, що враховують економічні, соціальні та екологічні інтереси. У цьому контексті актуальним є розвиток механізмів партисипативного управління – залучення громадськості до процесів планування і реалізації туристичних проєктів.

Важливого сенсу набуває забезпечення сталого розвитку туртериторій. Публічне управління повинне орієнтуватися на раціональне використання природних ресурсів, збереження культурної спадщини та мінімізацію впливу туризму на довкілля. Втілення екологічних стандартів, розвиток екотуризму, підтримка локальних ініціатив і традиційних видів господарювання сприяють формуванню довгострокової конкурентоспроможності регіону [2].

В умовах цифрової трансформації важливим напрямом є впровадження електронного урядування в туризмі. Використання інформаційних платформ надання адміністративних послуг, створення відкритих баз даних ресурсів туризму, інтеграція систем бронювання та туристичної навігації підвищують прозорість управлінських процесів і спрощують взаємодію між суб'єктами туристичного ринку. Одним з ключових чинників розвитку індустрії туризму на рівні регіону є формування людського капіталу. Публічне управління має

сприяти підготовці фахівців у сфері туризму, підтримувати освітні програми, професійні тренінги та ініціативи з підвищення кваліфікації персоналу. Це дозволяє підвищити якість обслуговування туристів, сприяє формуванню позитивного іміджу регіону, зміцненню його позицій на туристичному ринку.

Взагалі, публічне управління у забезпеченні розвитку індустрії туризму на рівні регіону країни є багатовимірним процесом, що охоплює стратегічне планування, інституційне регулювання, інфраструктурне забезпечення, маркетингове просування, міжсекторальну взаємодію і реалізація принципів сталого розвитку. Комплексна реалізація цих напрямів сприяє формуванню ефективної турполітики, підвищенню інвестиційної привабливості територій і забезпеченню довгострокового соціально-економічного зростання регіонів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Цвілий С. М., Мамотенко Д. Ю., Бобрикін П. В. Концептуальні засади публічної політики просторового розвитку індустрії туризму України у повоєнному періоді. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2026. №3. DOI: 10.32702/2307-2156.2026.3.23.

2. Стоян К., Рижова К., Копилова А. Європейський досвід державного управління туристичною сферою. *Право і суспільство*. 2018. №6. С. 175–181.